EBÜ'L-KÂSIM KERHÎ (Mensûr bin Ömer)

Hadîs ve Şafiî Mezhebi fıkıh âlimi. Künyesi Ebü'l-Kâsım olup ismi Mensûr bin Ömer bin Ali'dir. Bağdad'ın Kerh mahallesinden olduğu için Kerhî ve Bağdadî nisbet edildi. 447

(m. 1055) yılında Bağdad'da vefât edip, Bâb-ı Harb'teki kabristana defnedildi.

Zamanın en büyük ilim merkezi olan Bağdad'da doğan Ebü'l-Kâsım Kerhî, Şafiî fıkıh âlimlerinin meşhûrlarından Ebû Hâmid İsferâînî'den fıkıh ilmini öğrendi. Ebû Tâhir Muhlis, Ebü'l-Kâsım Saydalânî ve daha birçok âlimden ilim öğrenip hadîs-i şerîf rivâyet etti. Çok çalışıp, kendisinden önce gelen âlimlerin ictihâd ve fetvâlarını öğrendi. Şafiî mezhebi fıkıh bilgilerini çok iyi bilirdi. Birçok hadîs-i şerîf ezberleyip, hocalarından çok şey yazdı. Zamanının ileri gelen fıkıh ve hadîs âlimlerinden oldu. Yalnız Allahü teâlânın rızâsı için çalışır, O'nun dinini öğrenmek ve öğretmek için gayret ederdi. Çok cömertti. Elindekini, bir müslüman kardeşinin ihtiyâcı varken, kendi ihtiyâcına harcamazdı. Merhameti cömertliğinden daha çoktu. Bir kimseyi Cehennem ateşinden kurtarmak için birşeyler öğretmeyi, dünyâ sıkıntısından kurtarmak için birşeyler vermeye tercih ederdi. Müslümanlara nasihatlerde bulunur, Allahü teâlânın emir ve yasaklarını öğrenip Resûlullaha (aleyhisselâm) tâbi olmayanın, saadete eremeyeceğini, Cehennem ateşinden kurtulmanın, ancak Resûlullahın (aleyhisselâm) ahlâkıyla ahlâklanmakla mümkün olacağını anlatırdı.

Kendisinden birçok kimsenin ilim öğrendiği Ebü'l-Kâsım Kerhî, Bağdad'da hadîs ve fıkıh dersleri verdi. Talebelerinden, fıkıh ilminde Ebû İshâk Şîrâzî, hadîs ilminde Ebû Bekr Hatîb Bağdadî meşhûr oldu.

Pek kıymetli eserler de yazan Ebü'l-Kâsım Kerhî'nin en meşhûr eseri, Şafiî mezhebi fıkıh bilgileri hakkında yazdığı "El-Gunye" kitabıdır.

□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□□

1) Tabakât-ı Şâfiiyye (Süyûtî) cild-5, sh. 334

2) Târih-i Bağdâd cild-13, sh. 87

3) Tabakât-üş-Şâfiiyye (Esnevî) cild-2, sh. 341

4) Tabakât-üş-Şîrâzî sh. 129

5) Mu'cem-ül-müellifîn cild-13, sh. 18